

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 grudnia 2016 r.

Pozycja 532

POSTANOWIENIE

z dnia 8 grudnia 2016 r.

Sygn. akt Ts 181/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej R.L. w sprawie zgodności:

art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2016 r., poz. 887, ze zm.) z art. 2, art. 31 ust. 3 oraz art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 31 sierpnia 2016 r. (data nadania) R.L. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887, ze zm.; dalej: ustawa o emeryturach i rentach z FUS) w zakresie, w jakim przyznaje prawo do wypłaty świadczenia – renty z tytułu niezdolności do pracy – poczynając od dnia powstania do niego prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym złożono wniosek o przyznanie tego świadczenia, z art. 2, art. 31 ust. 3 i art. 67 ust. 1 Konstytucji.

Skargę konstytucyjną wniesiono na podstawie następującego stanu faktycznego i prawnego. Decyzją z września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w G. odmówił skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, że niezdolność ta powstała po upływie 18 miesięcy od ostatniego okresu ubezpieczenia. Odwołanie wniesione od powyższej decyzji zostało częściowo uwzględnione. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. wyrokiem z grudnia 2015 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał skarżącemu rentę, ale dopiero od 1 czerwca 2014 r. (czyli od miesiąca, w którym skarżący złożył wniosek o przyznanie renty), a nie od momentu powstania uprawnień. Apelacja złożona od powyższego rozstrzygnięcia została oddalona przez Sąd Apelacyjny w G. wyrokiem z czerwca 2016 r.

Z wydaniem wskazanego w skardze orzeczenia na podstawie zaskarżonego przepisu skarżący wiąże naruszenie prawa do zabezpieczenia społecznego w przypadku niezdolności do pracy ze względu na chorobę, do którego doszło na skutek ograniczenia okresu czasu, od którego renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy jest wypłacana. W myśl art. 100

ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (prawo do świadczenia powstaje *ex lege*), jednakże zgodnie z zaskarżonym przepisem renta jest wypłacana od momentu powstania uprawnienia, ale nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Tymczasem Konstytucja – zdaniem skarżącego – wiąże prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego od momentu powstania inwalidztwa, a nie od momentu złożenia wniosku.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej jest ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo o obowiązkach skarżącego określonych w ustawie zasadniczej. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w przywołanym przepisie Konstytucji, oraz wymagania, o których stanowią art. 47 i 48 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.1157; dalej: ustawa o TK).

W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia wymogi formalne wynikające z art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz z art. 47 i 48 ustawy o TK.

Jak ustalił Trybunał, skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącego adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w G. z czerwca 2016 r. jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia. Trybunał stwierdza też, że skarżący dochował trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 47 ust. 1 ustawy o TK. Prawomocny wyrok sądu II instancji został doręczony skarżącemu 7 lipca 2016 r., a skarga konstytucyjna została złożona 31 sierpnia 2016 r.

Zgodnie z zaskarżonym przepisem świadczenia wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Zdaniem skarżącego przyznanie prawa do wypłaty świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy nie od dnia spełnienia przesłanek warunkujących powstanie uprawnienia, ale od momentu złożenia wniosku, narusza prawo do zabezpieczenia społecznego, o którym mowa w art. 67 ust. 1 Konstytucji. Ustawa zasadnicza wiąże powstanie prawa do zabezpieczenia społecznego z niezdolnością do pracy, a nie ze złożeniem wniosku. Powstanie prawa do określonego świadczenia z zakresu ubezpieczenia społecznego, bez możliwości uzyskania wypłaty tegoż świadczenia za cały okres niezdolności do pracy, może czynić realizację konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego „fikcyjną”, szczególnie w wypadku, w którym opóźnienie związane ze złożeniem wniosku wynika z czynników niezależnych od ubezpieczonego.

W ocenie Trybunału skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK), wskazał, jakie konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK), a także uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 48 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK).

Zatem skoro złożona skarga spełnia wymagania przewidziane w ustawie o TK, zasadne było nadanie jej dalszego biegu.